

شيعری بيسارانى
له "دارالمخطوطات" ى به خدا و
كۆپى دهستخهتى نهر ماموستا محهمهدى مهلا كهريم

ئهنهر سولتانى

له سالانى پيش ۱۹۹۸ واته پيش چاپ بوونى "كهشكۆله شيعرى كوردى گورانى"، كه خەرىكى نووسينهوه و ساغ كردنهوى ئهو دهستنووسه پاريزراوى كتيبخانهى برىتانىا بووم كه بهشى زورى له شيعرهكانى بيسارانى پىكهاتبوو، به شوين سەرچاوهى متمانە پىكاراودا دهگهرام كه له بوارى كارمهكدا يارمهتيدهرم بىت.

تاقه سەرچاوهى بهردهستم بۆ بهراوردكارى و ساغكردنهوه، بهرگى يهكهمى "ديوانى بيسارانى" بوو كه ريزداركهيومهرسى نيكههفتار چاپى كردبوو و كاكه همهى مهلاكهريم له كارى چاپكردنيدا له بهخدا، كارهاسانى بۆكردبوو. ئهو بهرگه، تهنيا نيوهى يهكهمى شيعرهكانى شاعيرى دهگرتبههر. ئهوهدهم وهك ئىستا پهيوهنى ئىنترنيتى و فهيسبووكى و شتى ئهوتو همهگير نهبوو. له ريگهى نامه و تهلهفونوه پهل بۆ زور شوين هاويشت و داواى يارمهتيم له گهلىك كهسان كرد و بهختههوانه خهلكهكەش له بهرانبهر داواكارىبهكانمدا كهه ترخهه نهبوون و به دهنگمهوه هاتن.

زياترين يارمهتيم له سى كهس وهرگرت: سههتا ماموستاى بهريز د. محهمهدهلى سولتانى كه له تاران دهژيا و كاتى خوى نوسخهيهكى ديوانى بيسارانى لهبهر دهستنووسى ماموستاى نهر سهيد تاهيرى هاشمى نووسيبوووه، كۆپيهكى ئهو نوسخهيهى به هيممهتتىكى بهرزوه بۆ ناردم كه بوو به رىخوشكهرى كارمكهم. ئىنجا ماموستاى نازيز جهناى محهمهدهلى قهرهداغى گهورهههه كرد و كۆپى بهشنيك له شيعرهكانى بيسارانى

ناو دستنوووس و کەشکۆلەکانی بەر دەستی خۆی بۆ ناردم. هەروەها مامۆستای نەمر کاکە حەمەیی مەلا عەبدولکەریم کە ئەو دەم لە بەغدا دەژیایا کۆپیەکی نایابی دیوانی بیسارانێ بۆ ناردم، کە دەکرێ بە کۆنترین نوسخەی شیعەرەکانی بیسارانێ بزانرێت. ئەم بابەتەیی ئیستا دەینووسم سەبارەت بە نوسخەییە. کاکە حەمە بەناوە بۆی نووسیویوم:

"نوسخەییەکی دستنوووسی شیعەرەکانی بیسارانێ لە "دارالمخطوطات صدام" لە بەغدا هەیە کە کراوەتە پەراوێزی کتیبی دیکە و بربارم داوە هەمووی بەختی خۆم بنووسمەوە و بۆتی بنێرم لەبەر ئەوەی دەرمانی فۆتوکۆپی کردنی لاپەرەکانی کەمە."

ئەو مزگینییەکی گەورە بوو. دوای ماوەیەک لە هەمان سالی ۱۹۹۵دا، دەقی نووسینەکانی خۆی بۆ ناردم کە بوو بە یارمەتیدەرێکی گەورەم. تاییەتمەندیی شیعەر و دستنوووسەکم لە سەرەتای کەشکۆلە چاپکراوەکەدا دەست نیشان کردووە و پێویست ناکات لێرەدا دووپاتی بکەمەوه. بەلام پێویستە خالە گرنەکانی لە زمان کاکەحەمەیی نەمرەوه رابگرینم و هەندیک زانیاری خۆبشمی بکەمە سەر:

1. نوسخەکە لە دارالمخطوطاتی بەغدا (دارصدام للمخطوطات) پارێزراوە و ژمارە ۷۲۱۹ ی پێدراوە.
2. نوسخەکە لە راستیدا حاشیەیی "سەییید"ە لەسەر ریسالەییەکی زانستی مەنتیق بە ناوی "الرسالة الشمسية فی القواعد المنتقیة"، کە نازانرێت ریسالەیی کتیبە و سەییید کێ بوو.
3. شیعەرەکانی بیسارانێ لە پەراوێزی ئەو ریسالە عەرەبیەدا نووسراوەتەوه کە سەرچەم ۲۰۸ لاپەرەیه.
4. کتیبە عەرەبیەکەش بەرەیی رەنجی چەند زانیایەکی بئیمەتی بنەمالەیی قەرەداخیی مەردۆخییە.

5. به‌شټټکي زوری له همدوو سهرموه لهنواچووه ئینجا مامؤستایه‌کي دیکه سهرله‌نوئ له همدوولاه ناتهنواوییه‌کانی به‌سهرکردوتهوه و تهنواوی کردووه.
6. ههر به لهنواچوونی یه‌که‌مجار، ناوی نووسهرموه‌ی یه‌که‌م و سهرده‌می نووسینه‌وه‌که‌یمان له‌کیس چووه.
7. نوسخه‌که پیش نه‌وی له به‌غدا له‌نگر بگرټیت، سه‌قز، ته‌وټله و قهرده‌اغ و ... ی بینیوه.
8. نووسهرموه‌ی دووه‌م له چهند شوټیندا ناوی باو وباپیرانی خوی تومار کردووه:

"ع‌لی کوری شټټخ مه‌ممود کوری شټټخ حه‌سن [ی م‌ردوخ‌ی]؛ شاری سه‌قز، رټوژی ۱۸ ی مانگی سه‌فهری ۱۰۹۰ ی کوچی [که ده‌کاته ۲۲ ی مانگی ۳ ی ۱۶۷۹ زابینی واته رټوژیک دواي نه‌روزی نه‌و سأل‌ه]".

9. ههر نه‌ویش له‌په‌راویزی لاپه‌ره‌کاندا به‌خه‌تټیکی جوان به‌شټټیکی دیوانی بیسارانی بو تومار کردوین.
10. باوه‌کوو سالی له‌دایکیوونی بیسارانی روون نییه، به‌لام نه‌گر سالی ۱۰۵۲ یان ۱۰۵۳ به‌راست بزاین که چهند مامؤستای وه‌ک عه‌لانه‌دین سه‌جادی و بابام‌ردوخ‌ی رټوحنای و کاک که‌یومهرسی نیک‌ره‌فتار دیارده‌یان پټکردووه، شټټخ ع‌لی نه‌و شټټع‌رانه‌ی کاتن نووسینه‌ته‌وه که بیسارانی له‌ژیاندا بووه و ۳۷ یان ۳۸ سالی ته‌مه‌ن بووه و هه‌موو نه‌و شټټع‌رانه‌ی پیش نه‌و ته‌مه‌نه هونیه‌ته‌وه. مامؤستا سه‌ید تاهیری هاشمی، که له‌په‌راویزی کتټیبی "مشاهیر کرد" بابام‌ردوخ‌ی رټوحنایدا نامازه به‌بوچوونه‌کانی کراوه، لای وابووه بیسارانی تا ده‌روبه‌ری سالی ۱۰۹۰ ی کوچی ژیاوه که نه‌وش راست سالی نووسینه‌وه‌ی شټټع‌ره‌کانی نوسخه‌ی دارالمخطوطاتی به‌غدا و جټټگه‌ی باسی ئټټمه‌یه.

1 1 . ماموستا محمەدەعلی قەرەداغیش لە وتاریکی ناو
رۆژنامەی هاوکاری دا (۱۱ی ئەیلوولی ۱۹۹۴) سەبارەت بە
دەستنوسە گۆتوویەتی

"دیوانی بیسارانی ناو دەستخەتە کە نوسخەیەکی پوخت
و راستە و گۆنترین نوسخەی دیوانە کەسە کە تا ئێستا بە
هەوایی زانرا بێت چونکە تەمەنی لە ۳۰۰ سأل پترە و
نوسەر مەهەشێ کۆلکە مەلا و نیمچە خۆیندەوار
نەبوو... مەهەستی ئەو بوو شیعەرەکانی بیسارانی بە
راستی بنووسیتەو و دواییش بە دەست ماموستایانی
دیگەر بوو و ئەوانیش بەسەر شیعەرەکاندا چوونەتەو
و راستیان کردوونەتەو."

1 2 . بە گۆرە هەوایی کاکە حەمە، شیعری بیسارانی لەم
دەستنوسەدا گەلێک شیواو و ناتەواو و دەبی ساغ بکەرنەو دەنا
واهەبە لە هەندیک غەزەل تەنیا فەردیکی مابیتەو یان دوو سئ
غەزەل تێکەل یەکتەر کرابێتن. بەلام من بە گۆرە یان تەنیا
پەراویزی لاپەرەکانی "کەشکۆلە شیعریکی کوردی گۆرانی" دا
بەشێک لەم ناتەواوی و جیاوازییانەم دەستتیشان کردووە.

1 3 . دەستنوسە کە ناوی بیسارانی بەسەرەو نێبە و تەنیا بە
قەرنە شیعەرەکانی ناو سەرچاوەکانیتردا دەزانرێت شیعری
ئەم.

هەرچۆنیک بێت، من ئەو دەستنوسە کاکە حەمە خۆشەویستم
ئێستا لەلایە و پیم حەیفە ئەرکی ئەو، کە ناوێتی ز محمەتی دوو زانای
بنەمالە می مەردۆخییەکان بۆ تۆماری شیعەرەکانی بیسارانی بوو، بئ
کەلک لای من بکەوێتەو و دوای منیش بفرۆتیت یان بکەوێتە دەست
خەلکانی ناشارەزا. هەر بۆیەش لێرەدا بەلای دەکەمەو. هۆکاری
دیگەر بۆ بەلۆکە دەرەو ئەوێ:

یه‌که‌م، نازانم ئو دەست‌نووسە‌ی دار المخطوطاتی بە‌غدا ئیستاش له شونینی خۆی ماوه یان دوای ئو کارساتانە‌ی وا له‌ پرۆژانی کۆتایی حکومەتی بە‌عسدا بە‌سەر موزەخانە و کتێبخانە‌ی نە‌تموایەتی عیراق هاتن، ئویش فەوتاوە یان لە‌و ئ ماوه.

دوو‌هەم، کاکە حەمە‌ی نە‌مر بە‌و شارە‌زاییە زۆر‌ه‌وه که له‌ کاری ساغ‌کردنە‌وی شیعری شاعیرانی کورددا بووی و نموونە‌که‌ی دیوانی مە‌ولە‌وی و نالی و گۆران و شاعیرانی دیکە‌مانە، هە‌ندیک زانیاریی نوێی ئاوێتە‌ی ڤێر و فە‌ردە‌کان کردووه که هە‌مووی جیگە‌ی سە‌رنج و دە‌بئێ بکە‌ونه بە‌رچاوی خوینە‌ری تە‌مە‌زۆی شیعری کوردی.

سێ‌هە‌م، منیش له‌ کاری بە‌راوردکاریی شیعەرە‌کان لە‌گە‌ڵ سە‌رچاوە‌کانی دیکە‌دا، سووکه مە‌علووماتیکم لێ زیاد کردووه و له‌ کە‌سکۆ‌لە‌که‌دا هێ‌ناومه و سە‌بارەت به‌ هە‌رکام له‌ شیعەرە‌کان ریفەرە‌نسە‌ داوه به‌ دە‌قی هە‌مان شیعەر لە‌و سە‌رچاوانە‌دا، یان دە‌ست نیشانی ژمارە‌ی غە‌زله تۆمار کراوە‌کانی کاکە‌حە‌مه و ژمارە‌ی فە‌ردە‌کانیم کردووه که به‌ حیسابی من سە‌رچە‌م بوونە‌ته ۵۹ پارچە شیعەر و ۳۳۵ فە‌رد. یادداشتە‌کانی من به‌ رە‌نگی سوور نووسراون.

چوارە‌م، سێ لاپە‌ره نامە‌ی کاکە‌حە‌مه‌ش له‌ کۆتاییدا دە‌هێ‌نمە‌وه که له‌ پێ‌وه‌ندی شیعەرە‌کاندا بۆی نووسیبووم و زانیارییە‌کی زۆریان تێ‌دا دە‌ست دە‌کە‌وت.

ئێ‌تر ئه‌وه ئێ‌وه و ئه‌وه‌ش سە‌ر‌وبە‌ری هە‌موو ئه‌و نامە و دە‌ست‌خە‌تە‌نە‌ی نە‌مر کاکە حە‌مه هاورێ لە‌گە‌ڵ هە‌رچییە‌ک که له‌ شیعری بێ‌سارانیی ناو ئه‌و دە‌ست‌نووسە‌ی بە‌غدا هە‌لیک‌راندون.

یادی مامۆستای نە‌مر کاک محە‌مە‌دی مە‌لا عە‌بدولکە‌ریمی مودەررێس بۆ هە‌میشە زیندوو بێت!
ئە‌نومەر ۲۰۱۹/۱۱/۸

هو سرور عیال با خندان ..

دستان (ماید) به ننگ نوزاد گرو با خندان
نوزاد چه وه ننگ (وزان) چه خندان
سوخنای پیشان پر روانه با خندان
چه عکس خندان جام گولگولان
هدیه یک چنان قورس ته لایق تاوان

هری که سرت شیوهی سه و دانی نه سه بو
هتای هانفیدی دوسل دلبر بو
به ننگ (بسته) که در سر ترنر بالایی زمانان
چون به رنگ زعفرانی نام بی ده زمان
وه ننگ وه نندان وه فتا ناقتا غنیز
که درون ریشی لالان نگیل پر و ریش
خندان هلا بخشش هم و خندان
پامال که رنگ گنج شادی بی مانی

ل (۱۶۷) *نواره ۱ و ۲ کوه کوه*

نه سر به نندان ..
هدر گول خندان نه سر به نندان
بیرند خنده می شیرین به گشت زندان
خنده شان وه بی خنده می خندان
خنده می گشت گولان به پای سه خردن
خندان خندان چون کوی شکره ن
یا شا خنده می پر دور [بقا] چه خندان
یا کیتو بو تقویل یا کیتو بو بنده ش

ل (۱۶۹) *نواره ۱ و ۲ کوه کوه*

وه ننگ گول برتین ..
چوبن چه (خاصی) وه ننگ گول برتین
زولف وه نوشی دیش بو خنده برتین
موزان وه نالور کمرنگ دل خیزن
لب لال وهی به ننگ ساهیب باز تر
ده هون سه رصف جام چه ساف شه بهت پر
بالا ویشی سه رو سه جنون هریده
نیخ با خندان نوزان نه ریده

سه جنون خندان من نه سایه دارو
نیم نه دلیله نه ده سه لالتن

(در هر خندان) دایم جلا لالتن
سه رنج

له یاش بریتی (سید روی ..) له ده سنوسه کردا
نوسراوه (تخت = تم و او بود) لریا ش
بریتی (نیم ..) یسه وه نوسراوه (این چند
کلمه جهت یادگار نوشته شد ..) له وه وایش
نوسراوی تر لیدیه ، به لایم به هتوی پر پیوست بودا
تاققرنی ده سنوسه کوه نا هفتیر نیم وه

ل (۱۶۸) *نواره ۱ و ۲ کوه کوه*

ها بی یین پریدا ..
نیشانی وه هارهای یین پریدا
بلیش مرغان به گاو از شهیدا
دلای عاشقان مرد و به وه پیدا
هدر یکت مایده عمر تارمی دایان
نیشانی گونای ته تارمی دایان
عمر جب فرستاده ن فرسل وه هالان
پریمی به و نطق سپر ته ماشای یاران

سه رنج

ریشی تمه کجه وشمی (به و نطق) دشم یک تر
بی و وشمی (یاران) ییش (دایان) بی
چونکه شم نیوه به ریش له ده سنوسه که دا
نیمیه کوشاوه به که

نه ره ره سه نه نطق ییش
ناره زوش یارن پریمی هامده می

سه رنج

وشمی (نه ره) له ده سنوسه کردا (نه ره ش)
نوسراوه (نه ره) = کوه
گولان وه شبو بهر نامان چه خاک
عنه تر عمر برین ، غوغایی وه هده چاک

هکمه مورخ سه هر نغمه سازنونه
پهی دهره داران دل نوازنونه
جه ساز مینقار سه ای درون جوش
خوشی بجه دران ماوه رو به هوش
سرخ:

لام وایه وشه (بجه دران) راسته کی
(بجه روان بجه گمان) بجه .

5) ل (۱۵۴) ۱۵۴۹۱ کوه کوه کوه
چرا هم گولان ...
دهر بدیه و بجه نوین چه پرووی گولان
برری بو چه سوزن نای بولبولان
هام دهر بو چه بی دهر بجه دلان
شربت تو چه من برونو به هم
(سه هم بسر زوخ مرگانو نم)
جه بجه دران بوجل به ونیه سرنگ
سرنگ پرو به پروی ادهم دهره نگ
ماهر زینده گیم بجه تو به تالان
شهر که متهر (یوبو) ضاو یا هنر نالان

6) ل (۱۵۵) ۱۵۵۹۱ کوه کوه کوه
میر نام وه هاران
فرتی دم وه شهن فرتی وه هاران
شماشای قه قه دهرینه داران
ماهرینه بجه وه لگه نو (.....)
شهندهی هکوفان نه پرووی بولبولان
بجه بجه پروی ناز به روه گولان
سیر چه منان بالای نهامان
چهنی باد نه دم به ناز هیلانان
دیدهی نه رگان حال نه روزان
چه حال ؟ ونیهی داخه دهر وون پر سوزان
پهری شماشای بهر بهر زده ماخ
ده ماخ به لهر نه جام می (جوخ)
تدهم به دهر ورت باوه رو به خیر

به آن هره وه هته خوسره دارا
میل که رو دهی سه هر که رو سا
۹) بوازو نوسا غم بدو وه باد
که متهر غم گمان باوه رو وه باد
سرخ:

* وشه (بجه پروای) لهره سنوسا کرد
بهم هوره نو سراهه : پی پروای .
* وشه (چه خال) لهره سنوسا کرد
بهم هوره نو سراهه (چه خال)
* وه لاهی هم دوو بهیتهی دواوه دیار ل
ل (۱۵۷)

7) سیان ...
نیال وه تالانم (سفتروشی) سیان
نور بینای به دیم جیان
به هیچ ره نگه ندرتاو دیان
من ههرینه مه گنوم هم به دین گولان
چون خوشی نه ونیه لرت لرت مبروم دا
ههر گولان شیرین ، ههر سوسن خان
ههر مهمان (نزار) ههر ستا و عاری

8) (.....) چته ور شیوان
سوی مه بینتان وه نیش دیوان
9) ل (۱۵۹) ۱۵۹۹۱ کوه کوه کوه
وین دهره دار ..
وین ساجی یایی دهره دار
به یاد شیوهی نه غش نه ووه هار
ههر گرتا مایهی دهر رو غم ههزار
جه زهره یی گولان ، چه نه روزان داخ
چه نه ونه نه سیرن ، چه (دور نم) ناخ
(.....) سیم چه نه رگس خار
جه گولان ههون دیدهی شه و بیدار
جه خوشی (پیکان) چه (سوزه) خار
خاری نه دل بونه دوری [ماری]

۱۴) ل (۱۵۷)

هال خرابی بریدیم چه دست و هالت
زوغادو بگو بگو چون کوی زوغالت
بچه دردم چه زانو همیشه به تو اما
همیشه به رده چه لالت (ساری سا
هویمیم هون بهو کوی به نای کاراندن
سرمایه می سه وای دهره داراندن
ساری جت تو سارا که در نه بو

شاهید شادریه نمانا بهین
بوشه رنگ به رنگ سارا و سر زههین
به من چه گول که مرد به بختانی چهین
سوز بیدلان چه ناو گولزاران
سوهنا (نیشتر بیو) به نای هزاران
جام نه رنگان هوی بو به بهت
شباد سینای ترم پرتزان که رد (صت)
(.....) ساف سر شمان
(اودی) به ست نه ده وری می سی برتان
عوججی سه وسنان چه سای مخاران
مانا به شیوهی (.....)

به که ریمی مهلت میلی سه در نه بو
نه راهیبه وه فان چه نیت تاپیر
(ناعت) برو برو نه بو (به ت)
هر دره دور درش عدو انارای
هم غایب انار پیری به نیت دانه

۱۵) ل (۹۸)

۱۶) ل (۱۰۱) ^{اره ۱۹۴}
صو لاهم هر چه دردم
نه وارزش نامتو پیر (.....)
باد آوه رد هینی هانسان سر رد
پیری من بی به کوی (.....)
تیدای ده دران بی ده زمان من
تاو تاو نه سیرن بی سامان من
بوسام و علاقم نه ده وران نام
نام که به کبره ی چه رخه سینا فاک
(.....) سولتان رحنت هینی انی
قدیم دهره دار دور چه ده زمان
پیری ناز عایبه ساری به نیت
(به محب چه کوی کان کوی سینت
نه و به من به تر پیر مدوح هونون
سولان سه ریایه کربلی و چه جن
گردنه شنه سینت نادر اللان وه لیا
پیری (.....)
نه بر نه بو که شکی چه کوی دوسته
کری کوشتر عدو (کلامه شوه

تافت دیوانه ..
تافت شیلای عشقی ویل دیوان
به سوز سردای پازان تران
مانو کوکو خرواری دان
هانه جایتا با که ده رنگ بی من
دلری سوزان نه نه بو ده رنگ بی من

۱۵) ل (۹۹)

یوسف دار ایچ ..
به ضررتیبه هم تمام دار ایچ
پیرده ی دل به کار مستم غار ایچ
پیری همیشه بی نه رین دیده ساریچ
(ساری سر سام ساریت کردن)
داغ ده وای دره به پیوار برده ن
پیر نیند کیمیم زه مانمی نیندن
(.....) موبت نه نیندن
گت موبت داران گرد بریان به هم
خیالان ظیبه نینان وه هم
نه که ورتن به کسی به هیچ زه مانی

به دور لوردهی گرم برز و سوزان
 هوش دل منحل گر فروزان
 هر روز یک شایر بلیستی هشت
 نه و هر ده ستیلات سفتی جای و شین
 نماغ (.....) نماغان همه قین وقار
 جیمی ننگای ناولک پی له بچ اولار
 نماغ (.....) نماغان همه نه عش (سره)
 جیمی ننگای ناولک (.....)
 نماغ (.....) نماغان جیمی برده و یار
 جیمی زلم مورگان زووخ بی نه ناز
 نماغ (.....) نماغان چه د تیر یزانه
 جیمی ننگای ناولک ستم خیزانه
 ساینده دهرمان ستم نهای جهر
 بشیخ و (باکی آه و) هور گیز هور
 بودری جهر روی پوشنای سات
 بر شقاته نه پای همه سر زولومات
 ل (۱۷) (۱۰۸)
 ره فیتق ماهی ، منزل نه نایم
 سه چون ماهیان ، دروان سیادیم [
 با شینا (شفا) بودانیو چه شخت
 (جو دانه دانیو غیر گران و بخت)
 و هر نه (هوک) شیش هجران چون بیشتر
 بکره چی ده رمای نه سرطان فیشتر
 تا وقتی زاهر دهر (مادی) بو
 صریم چه لایم راهان ، تیل مادی بو
 ل (۱۸) (۱۱۷)
 سرولام سه ننگه فی بر
 دل چون نه سوهد (هلا.....)
 سر سر که خاران دهردی شیش شین
 دارو چه خاران عتار نه برین
 سول نه سریم کایته تن به هور
 زلفان و سوزان و سوزان و سوزان

زووخ چه گوشی جگر چکره
 گوزه رگاشی جومار دیده
 دیم به تیرزه وه خیزانی به سر
 تمام هانگ ویش پهری که بران هیز
 پر سام به هیشتن نهی زهردی له برنا
 وات میوه م (شاد جیای) تهر زمان
 واتم من و تو هه رودو جسته جان
 (زیش) یک ناصن عار گه ستمان
 (.....)
 (بالی شان بی یون ، نیمه نه زمان
 ل (۱۹) ل (۱۱۴)
 چه دوره برایت
 پر ووم نه و هه تن بی نماغان (.....)
 دیم لاجین تهر نور تار تایت
 به عزیم شکار (پرورای)
 (بدر بنوا لوش) به ستم بی
 داوشی وه مورغان دلان وست بی
 نیمه دور پروراز پرورال نه بود
 نه و تازه وه گول هجانی جنگ (.....)
 مورغی دل (.....) نه و دانی ل
 غافل بی لاجین بویم هیشتن نال
 دل یه نه خودی نه جسته (جسته)
 دل به شق هجی همه سه رگ درار
 (تای بی نه سر چه ننگ لاجستان)
 صریم جامه گروی بی ده در
 به کی (هوانه) نه م نان هان
 پرده ستم تا (.....)
 جاعان به جیمین تو لیل او با من
 نایفان توئی (.....)
 (.....)
 هجشی چه سوار پهنای پهره وه
 ک...

۴۰) ل (۱۴۰) *۱۳۰۰* *۱۳۰۰* *۱۳۰۰*
 چراغی نه مردم
 که من بی تو تمامم نه مردم
 هاجتی چه شربت نه جمل نه دهرم
 نه بر مردم وه خالی پرو خنار زه مردم
 گهر نه نام به دست نه نام دل
 یا گری خاموشان بینم نه مردم
 پری همیشه بواجو من هجر و دل تو
 حیل (بود لا...) نه رگتیل تو
 ل (۱۴۱) *۱۳۰۰*
 چراغ که کسی بی کسی
 همه به ننگ که کیشان به فاکشی بی کسی
 و اچی تو گوچی، خیره ننگ نام هم کسی
 کینسافن کینساف، قیلمم ده سنه و کسی
 (.....) کا فری تو
 نه رصرد کا فری با (تارامیت) تو
 ل (۱۴۲) *۱۳۰۰*
 زولفانی زولفانی شیخ نه نغان
 ضلالتی یاران (.....)
 دل که بر روی مرده نه منور نه شرف
 وه لایه تو کم کار (جسوتی) وه سیرت
 که خرم وه زولف تو ورا شاخ
 بوسه تو ولی قریب با ناخ
 (بی نور)
 هیچ کسی بی نبو زه زور
 ل (۱۴۳) *۱۳۰۰*
 م حلام (.....) ستاره ی ماوا
 بی مای دعو کوفت م که روگی داوا
 بفریب ستاره ی سرفوق خور بیزن
 هم ننگ گاشی نه نالدم قیامت خیزن
 خدای مام روی تهر که رده نیش

۴۱) ل (۱۴۴) *۱۳۰۰*
 یاران بی دنیا
 که سیو چون که رو وه فایه دنیا
 صیف تو برده سان دوکان هور جنبیا
 * سید کوشش که رو، قایمی علی دنیا
 به پری بگره ویم به خیرات روز
 که نیچ که عدو تفسیر و انان دهر
 * مالووم که جه لای یاران به ناری
 و اچ پرو نیان چون سهوه و تازی
 به دست هجران گر قنار نیم
 دور به خاکسای زیند یارانیم
 قدر وه سندان نه نانا مان
 هجران روی تالی بی نانا مان

 تاوازه ی زا (.....) تنجو تو نیان
 سوگر اندی سینگام وه وقت سوچوشام
 نه صانا مان بی (.....)
 تا کا خضر هجران سووم ناشت هفت
 نیا نایمان به فای زام سفت
 نیسه قوت م بو یاران دورین
 دیده و دل به دین دیده تان نوون
 ل (۱۴۵) *۱۳۰۰*
 هم مانی دور که فتمی سیا هاره نیم
 پیر که نده ی زان دل تاوازه نیم
 خیزم که سوب سه هر عمر زه ده زمان
 به فای زام سفت روی سب مردمان
 به نده گی به نده ی که مت دین هم خاک
 هم روز وه یاران به دیده ننگ
 که ره بند دوره نخت جاستانی یاران
 لکتهای بو بنده به نده نیان یاران
 (.....) دارو نوید
 به نده گیشی نه بو بی بهر ویندی بید

چشمتی همه بتو که بریم کار به دوستمان
 زینبندوی زینبیت (.....)
 پرورخت چه پریشنگ بری پرورشاری
 دهی پریمی منمهم نامم زنگاری

(۱۱۶) d (۱۱۶)
 یاران کون دلبر
 کون سه سبزه نامم کون دل کون دلبر
 کون سوای زولفان بر جبین و چه سبزه
 کون پریشنگ شوق ستاره سپهر
 کون خاندان پیش موصله ناف برتوق
 کون نیم نیلگی نازنا هووی بر برتوق
 کون زولف لثودی لثوای لم وللا
 کون هر بند حضرت بر شویای خاو
 کون مودای موثران کون کاس قاتیل
 کون پریشی یاران سیفای دهر دل
 (.....)
 کون
 سنگ لیتان حلقه زینده گانم کون

(۱۱۸) d (۱۱۸) *۱۶۱*
 مه حلام، پیتم فعلتی ..
 مه ولام دور چه تو پیتم یاود [هالی]
 سایدی عومرم یاوان سالی
 دل بی نیکیای سوسین خالی
 مردام هدر دایم کسر برتون کسر شه دهن
 چون قیدم خایر دهم نه پرووی شه دهن
 خرمال خالشی فام سه نه دهن چه دل
 دل بردهن خرمال و ستمه وه پرووی گون
 مه ولام تو مه ولای چه گشت مه ولانی
 هر ستم هدر به تون مه ولای مه ولانی
 دل پر پروانی به ختم نیند مگر تو پیش
 بو صومان به نایم [مه شق]
 کسر دهر دم بی تو شه پوشش دهر ای
 و درن دل (.....)

(۱۸) d (۱۸) ✓
 ههال شیطیات دهر در مجهوری
 شیطیات شوق زما زنی دوروی
 ناعارهی وه تبه چه لای نازداران
 به را گندهی به ختم به ماوای یاران
 عمر زه عتالی یان چه دوروی شیرین
 به زنگه روه یاران زلفمان دوروی
 واجه هر چه چند تن دور چه لایمان
 هر لای دل موقیم خالک یا تانین
 یادستان بهی دل مایه زینده گیت
 هتای دل نسیای مایه به نه گیت
 (۱۸۹) d (۱۸۹) *۱۶۲*
 ههال وه یاران زیند زمان دور
 عمر زه هالی من به رب زه رور
 (.....) ستانی یاران
 پرورشاری عاشق مانه جون یاران
 ناری فراوان به دیده نیاز
 بگره، چه پروی عمر زه (.....)
 شیطیات شوق به زوان لال
 حالوم که چه لای یاران به مه لال
 واجه کتبی هیجانی بی نام
 هر گشتی هیجان چه رخ بختارام
 زه دهی زلفمان دهر دور دور نواز
 منزلت چه کسر بد چول بی هماراز
 باد پیجا به برن غوغایی ساووه
 غوغایی ساوایش مل شها واوه
 جهلا داعه بین خال نور و هنان
 جیوش سعیت داغ فاس داغ نهوشان
 (.....) سی لال قهره ده رویشات
 جا برده به پرده زایف به نوشتان
 نه نند سوزن رووی مه مین باواوه
 سوبولان سوز زولف چه نیرینان

هفتاد و نه و بیست و دو سالان هر رشت و
 برند فرسخ دوریم چه منزلت های کبر
 نهوان به سالان آموخ بر سوز نزار
 لکه برین جبهتی سیما سنگ بیدار
 تا دوازه خون بقدره بخامان
 هر دهن بویا و سئل دلبر کاشمان
 (.....) ل (۱۷۲) *شماره ای که در خط اول*
 گون مکلایا و ده هار ناموه
 سوسول برنجیر زولف غاموه
 دلای درویشان کردیم ناموه
 بلبلی به نامی سهر ختم باغ
 ناوه رد چه دروون زولف ناوودی ناغ
 ده ست نامانته ود (امان گون)
 خار (ریبک انجوع غافل) (.....)
 یا اوه هفت و ه سئل دلبران نامان
 نه ستانان چه دست جف دلان نامان
 (.....) ل (۱۷۴) *شماره ای که در خط اول*
 وه نه و سب و صیو جوه و وه هاران
 بر مریو نه پای (.....) چناران
 وه نه و سب و هوش و هفت خاوتراو نریم
 ساوی سر نه پنج مرت تا زه نام
 (چناناد) نریم خاوترا مان
 صبق به بوم دوز فرشی نامان
 باد پوش ماوه رد به سر زه مینا
 (بوز ماوه) وه بان بوی صرک چین را
 (.....) بزمالوه
 به و گونای گون رنگ بوم لاله
 نه رنگ بون ساق سوز جام زه رد
 (.....) به و غنم (کیلی بل) (.....)
 سوان به و غنم خال صو جلا
 جام زه پینوه چون جقی تیل

تبت لمرزان به هر باد سوت توخان
 پیشه و قوشن سوق شوخان
 شیوهی نه و سوزگی به و سینه وه
 به و شای شوخان ساه سنده وه
 سوسر نیو مبر سوسری وه سوغت
 بهر مریو نه پای ته غنمی وه خست
 گدلا وه شیوهان ممالوشی چه مین
 که یل مکر رو به خنوا غنم
 (.....) گوللو
 که باد مکر و سستی یل چه یل و لالو
 شیوهی نه و سوز سبک هامو دیره وه
 تو گونای گون رنگ (.....)
 بهر ضا بق (صفت) نه ساه که مبر را
 چن غنم پر کر نریم به سر نه نریم را
 چون زولف یاران سافه سهر او تر
 مگنلو به دهر سوسویان سهر غنم تر
 که هر گرو لولون چون زولف نمناک
 که هر باد مکر ووش تا تا چه هورن تاک
 بهر مریو چه تاف بهر زه نامان
 سمان ممالوشی چون زولف یاران
 شیوهی بهر مریو هامو زلف وه
 بهر سنجیر عدک وه دست تلف وه
 (.....) *شماره ای که در خط اول*
 نه دهر پرچیان چووزی یا سینه
 دست به پنج سیریه چه مین قورس زهر
 خاسی گنو به خاتر (.....)
 صر غنم چه فلاک مغانو بال
 مریو نه پای شان بوز قول لال
 تریق تریق گون پیروزی صاوی
 صر مریو چوه بال سوسری سهر او
 نه دهر گول لاله ها سه نااوه

چراغ و چراغ و نهاده بولول
 و هی بی همده روی چون در داغ نود
 (.....) پر زعفران بر دل بر داغ
 بی صیقلی و سپر گول غوغان باغ
 لاله ماکر دلمه بولولان
 نیم بی یاران، نروان بی گولان
 (.....) چه گول
 نه ووه هار چه گول
 که بر تل داغ خزل نه ووه هار سیا
 ده ننگ ناله مان چه هم بر (.....)
 ده درینان چه سپر شکوفی باخان
 شادان مر بو به داغای راخان
 مدیر و کسی فی یمن غدی هم فی شتر
 هر دم ده در یاره نشی دوریت شتر
 هر من ده درین غنیمت خنجر (ناجاری)
 مدیری به تا کام چه سای مر غایت
 بی گشت ده رده و به دیروی نمناک
 گمان تر سلیم کرد، خندان بیم نه خاک
 (۱۶۷) ل (.....) ۲ ۱
 (چراغ و چراغ) چنور چه فی گول
 عزم برای ویال تو شان نود
 گول به گولستان ده هم بی یمن هم
 چنور چه سپر گول و نه ووشم هم
 بهک بهک هم نه هم ما چه راستان
 ضیال ویال تو سه ود [استان]
 وانتان ده درین بنده فلانی
 تو ساهینه هالی، هم هالی زانی
 چون هالی زانی (بارگوش) کار
 بیایوب به وصل برو ده لبهر جاز
 چراغ (یا) هر سیم به ستم به رسته
 به دهنه دوستی (بزلار بی ستم)
 هر ستم (یا) ...

چنور بی زولفت بی ستم هالی
 و نه ووشم سپر وار خال خنیا
 گول بی چه صفت به ستم هالی
 به دوریت بی ستم بی ستم هالی
 صفت بیانی بلند بو بیایت
 با وایه گیران کوریک (.....)
 (۱۶۶) ل (.....)
 باوان ووه دینه بی ستم آل نو ووه هار
 چون ده درو ستم سیا (.....)
 بشود ووه هم به گولان بی ستم
 توانام فی یمن و ستم بی ستم
 نه رگ ستم و او ستم غوغای گول
 (منم) دعوو نا هم بر ستم چه رگ
 یانی هار چه خیم تمام دارانان
 تیش خار به چه ور چه رگی خالانان
 (ولداغ) ستم و ستم غوغای ساوان
 به ووه ستم ماوی ستم نه ماوان
 بی ستم به ستم بی ستم بی ستم
 ووه زولفت لولک ستم ستم کلان
 وانه بی ستم غنیمت بودم چون ستم
 ووه بی ستم چه چه بی ستم ما کولفر
 (.....) ستم بی ستم بی ستم
 ده ستم ستم بی ستم بی ستم
 تو ستم بی ستم (هاروی) زولفت ستم
 (مزنو) ووه ستم (به) (.....)
 با حساب فارسی ستم به ستم
 (بی حاز) ده هاشی ستم ستم
 به بی ستم بی ستم لاف بی ستم
 هالی ده هاشی ستم ستم به ستم
 (۱۶۶) ل (.....) ۱ ۱
 چراغ چه ستم ...
 ۸۰۷۷۰۰۰۰

بعضی میگویند که در آن روز که در آن روز
 هفتی میگویند که در آن روز که در آن روز
 ویندی بر شنگ کوهی (کریم)
 نامش پرتیزی گر (ماورویست)
 بلای کرده ی کار (.....) بام
 یاله کوشته ی (ماورویست) بام
 بیست نه دو به وی نه تانی
 و به جو در حیل بمانی
 یغ چه دورویست خود ام رگم را
 یالت هون (کاز.....)

 یاد کرده به وقت سوخته مرغ
 خونم سوز من سخته زاری می
 رد چه پی دهر [د.....]
 (۹۶) ل ۹۶ *دهر چه کوه*
 دهر جانی ..
 د بخت کمانه [عمران نه جای]
 و (هو) دهر دهر ویندی گرای
 می نیدی ده تفت مهر ته بی شای
 که بین بام ران زولف مشکم دهر
 دن تو به روه رهی سای [وده شت و ده]
 به رهنه (بام لانه) زولف بیدک نه ندیم
 تاشی به تانی به هر تاوه شام
 و به جانی ضم زهری در دران
 بون که در ده تاشی ویل (۹) هر گردان
 نه به اینا به کسات مرادام
 دهر بیلک مار ویل که بر دیده ی اسلام
 ماه غنم (تخی) ماوای بوو نه بن
 طاعتی ده سلفت نه دهر بوو نه بن
 ربه وه گرد شت که در وون گردان
 هر به تو باوو که قهر بر ملامت

۱ مه گر خود او ضد حکیم شهر باز
 شهر خرد خرد (.....)
 (۹۷) ل ۹۷ *دهر چه کوه*
 مرولام، نه زاناک ..
 چیش که در چه دست هلال نه زاناک
 بدیم به چند شرح جفا نمانان
 کوه هم به جفا بهی گول نه کمانان
 گوتی به روه رهی بریزوان ماوا بو
 (.....) لایق یانی ناوا بو
 یا ماواشان به کله رده بو
 هر گمان به تیغ باره بو
 میرانگی ضامن خرمات خاوان
 سگد خار به یاز شکر بر نه ناوان
 (.....) صاف به هندی سوز میانی
 به دیده ی گوران مر تو بینای
 قوتنه چنان نه نام ساوا
 هون شرح روه زهی جنت تو ملوا
 (.....) (۹۸)
 گرد ماره مهیلان به هر سه راوان
 حورانی نه دهر چه شیمی ساوا
 بادیان فرشی (.....)
 ناف به پرتیزی صوج مرواری به ده
 قهره به سگ کو به خاری به ده
 می تو به نه غمی سوز مرادوه
 به غنم توف مه در خوداوه
 (.....) شایستی شوق شایلی
 هر بو به باب نه پاری به زاهی
 (.....) مار ملامت
 من زلمت کیشی برو بهی و تاپت
 (.....) شوان روچی مایع ماسالی
 هر به تو باوو که قهر بر ملامت

من (.....) سر و مال و دین
 مال (جملات) بر ما، سر ضاک و نه مین
 تا که می گمرد دل خیز زین می خیزم
 تا که می گمرد دل به مستانه نو
 تا که می پرتیزی جگرک پرتیزی پرتی

من زانم دار بود من کت شود زانم
 (۴۷) ل (۱۸) زره ۱۵۴۹ ک کول

نریمان ضایع ..
 دور چه نماند یاران هالی
 ده روغن جوش را دل به دهرو نالی
 گمرد پیوی زه دم به زوضا و مالی
 نو سا که ملو، مشو گمانم
 پیوه مدو (بسی) شیانم
 سر با دور نیو چه (بهرم سالی)
 تا بهم نه بو سوزان دلا (.....)

(۴۸) ل (۸۹) زره ۵۶ ک کول
 چراغ، نر ساق دور گنوو چه تو
 نه مانوو نه لار بوینوو ناروو
 ضیال چون نه شتر دل یکا و نو
 دل وه دیده هم سیرک زووخ میا و نو
 دیده هم بینای پهنش نه مانوو
 پر پروبال نه دور تا (.....)
 مولا هم هر کسی گول به گول نادر
 نه لالا (.....)

(۴۹) ل (۷۶) زره ۹۲ ک کول
 چراغ، کامان ..
 نمانت خیز زه دل، کامان سر کامان
 وه سیم تندین زه تم پرو دامان
 هاده سن گلنوم (سول) خرامان
 یارب جمع جمع تا بکری نو شود
 تا که می نه چه دل نونگ هم یو شود
 (.....)
 تا که می چون کوره می نایر بچو شود

(۹۶) د (۷۶) ^{۱۷} وقت نیم شب و خواب (شیراز)
 یاران برای تم و افان ..
 بروی دل کردی همزم برای تم و افان
 تو شایانم و وقت کینا قاف به قاف
 پی که عیبی م قصه بود بر زده ی نوور ساف
 (.....) کینا کینا کینا .. سر بر پا کرده
 غمزه جهور نه تم خفته سینه ها کرده
 کینه تری که در دولان شمعان بیایم
 بار کیش مریخت (.....)
 کینه م کلید .. کینه م خفا
 کینه م بختانه (.....)
 ویشی موه بریده که در بزم مرقه رو هم غیر
 با صفت تم به بختی زه مین که برکتا سیر
 میندی ویشی (.....) پرورد
 سید صفت گزرد وین (.....)
 خدیجه م و صود بی هم کان عده م
 آرمی صادی ویشی نفا قدم
 حاضر میند کینا ویشی هم جلال
 بی (دایم) پی م وین م ویشی (پاره)
 (.....)
 (.....)
 (.....) به جسته م خفته ی کفته ی ویش
 هم و شاهه برده هم عقیق نه سره خفته ی ویش
 به مایه میند که در دنیا ویش ناگاه
 به لای ویش (.....)
 پیشی م پر وانه (.....) و وفا
 بر می تو وین دوست بگیم هم
 کاین عیش دل نم سوزد
 کی (ساکن میند) دوسته مین (میزد)
 برده م کاین ویشی پر وانه
 (.....) هم عقیق م وین (.....)

۱۳

۲۶ (۸۲)

هر کسی که در ده بیستی قادی قادی و خناری ده من
 و ده نانی نوکت قو و قو و قو و نرساری ده من
 بانگ بدین میری فریاد می مگر و و جمل بطا
 و اعین و محضی نمانن بینی بیستی قادی ده من
 نوزگی (ایر) سرخوشی غلبی نه بیستی با ده بی
 که بی نمانی دهی سیری لیللا مگر یاری ده من
 باغینک چاک کرد به نرساری د عی قی میوه دار
 داری تو با یا ده من سانی (دوان دار) ده من
 مورشی سنجوانی به هارای نیوسوی تاگا (خوی)
 نه و له کوی بیستی و ه هاری مانگ به هارای ده من
 (دی بشو قف گوشت دیوانه) که رمو سایی تو
 در ده من است (که مفر) نه هر دو پستهاری ده من
 که عبه و و بیخانم هر دو و مان له نرساری ده من
 هر له قوی پروژی سینا بو و و دار و دیواری ده من

۱۳ خزه کراچی و

(۲۶) که بیستی قادی (۸۲)

- ۲۴
- ۲۶
- ۲۷
- ۲۸
- ۲۹
- ۳۰
- ۳۱
- ۳۲
- ۳۳

۲۶ +
 ۱۲

 ۶۰ + ۵

 ۵۹

۵۹
 ۱

 ۶۰

۵۹
 ۱

 ۶۰

وله (۱۷۶) و (۸۶)

رسول بافان
یکسان صایه رنگ اوردا و بافان
روزنامه و لنگ و زنان بافان
و چنانچه ایشان پروانه دافان
ببندد عکس فرزان جام گولاوران
میرک جهان قرص طلای (تبلای) آبی تاوان
کسی شیوه سودا می نرسد
دریای جانفدای وصل دلبر جو
لک بست کرد سرتز بالای نمانان
جده برگ زوخین نام بی درمان
لک و نزاران وقت آفتا و هین
برک و ونه لال تلگین پرویز
نران عالی (جلای) بخش خدیلی
بمال کر گنج شاری مالش
وله (۱۷۷)

سریندازن

مگر غنای سریندازن
ند خنده شیرین بکشت زندان
نتره شان و بخت خنده غنایان
بندی گشت نخلان بیای سخن
نندان غنایان چون کوی سگ
اش خنده بی دور (بوم) هم خندش
یکو بو طفیل یکو بو بندش

وله (۱۶۹)

لک گل بریزان
بسه چه خاصه و لک گل بریزان
شرف و نوش؟ در بو غنایان
شان و می آلود مگر درک غنایان
ب لال وی رنگ صاعب راوت
دکن صدقه هم چه صاف سرتز

سپرده وین بو خاص صایه دارم
مجنون بی چون صوم نایب دارم
ایسه نزدیک نه دسلان
در هر ضیایان دایم چه لایق
ملاحظه:

در نهایت بیت اول این صفح نوشته شده
(تحت) و در پس این بیت نوشته شده
در این چند جمله جهت یادگار نوشته
شد (۱۰۰) جمله های پس به علت ضایع شدن
کاغذ کتاب خوانند نیستند . محمد

وله (۱۶۲)

ها بین پیدا
نشانه و هارها بین پیدا
بیل مولو تا یواز پیدا
دل عاشقان صدو بویدا
هر یکی مایه عطاری داران
زانه گونای تناری داران
عجب خصیصون فصل و هاران
بی رونق سیر تمامای یاران
(امثال صحت که کلمه (رونق) کلمه دیگر
باشد، و همچنین (باران) (دندان)
باشد، زیرا این نصف سطر نصف
مکمل است . محمد
زور هر نو لیل بی خمی
آرزوش یاران پری هامدی
(مجموعه (زور) دراصل (زورش) نوشته
شده است . محمد
گلکان و شب بر آمان چه خلاق
عطر عبیرین غنیمت دهن جلاک
هر مرغ سحر نغم سازگون
بی درره داران ، اراش و اراش

ج. سار منقار صدای درون جوش
خفته بیدران ماور و بوش
رندان میند ارم صبح (بی رولن)
باشه . محرم

ب. هر وقتی خسرو داری
صیل گردی سیر کرو سارا
بوانو شو ما ضم بدو و باد
آتر خگینان باورو وه یاد
وله (۱۰۵۷)

وله (۱۰۵۶)

پراض کلان
ارید بو بی تو ص و روی کلان
بری بو ج سوز ناله بدلان
هام دهر د بو حی دزد بی دلان
ار بی تو چین بوینو بچم
سی بچم بر زوخ موگانو بچم
ج. سیدران بولد بوینوی سنگ
سنگ روبروی آرم بدو رنگ
آخر زیندگیم بی تو بطلان
ار کتر یو بو خاو یا خیلان
وله (۱۰۵۵)

..... بیان

اسال و تالم سخروش بیان
نور بینای بی دیرم بیان
بویج رنگید نمتاو بیان
من هریند مگنوم بچم بدین گام
چون نمونه نوضین لالت مبعه
هر گل شیرین هر سوسن خار
هر چین زنار هر ستاو ماری
..... چطور سوبان
سپای مینتان وئی دیوان
وله (۱۰۵۸)

میرزام و هاران ..

فصل دم و شش فصل وهران
تماشای قطره درینم داران
آوز بو جملگ نو
خنده شکوفه نروی بدلان
ر بی پروای ناز پرور کلان
(مکناست) ر بی پروای باشه . محرم
سیر چمنان بالای ناهان
صنیر بار ضم بنان خرامان
دیده رنگان خال نوروزان
به ضال دینه نای درون پرسوزان
پری تماشای بعد برز صباغ
دباغ هر لذت جام می بباغ
قدم بدولت باورو سیر
.....

وین دره دار ..

وین سابیای دره دار
جه یاد سوره نشی نو و هار
هور گرتامان دروخم هزار
جه نردی گولان جه نوروزان دا
جه سغتم اسرین جه دور نم نای
سم جه رنگ خار
جه گوللان هون دیقه سوبیه
جه غنچه پیکان جه سوزه خاری
خاری شک یو نه دوری ..
جه بالای شام تیر خار جرگ
جه کلان هونو گل گل کرو برگ
جه دره داران هر مغان و
مدیو مویو کنج نین کی
تن بدای و درر خیان مساج
.....

وله (۱۶۷)

شای سوسن خاللان ...
 مایه پیمانان شای سوسن خاللان
 کردنش یزید برج کوسالان
 دینش سرمایه دل کردن تالان
 هم زلفش دست برزاو بستن
 هم دیدش دیده نرنگان ممتن
 سوسن تخت سلطانی
 سین منذهب خال سلطانی
 گلخان رنگ رنگ ناز آور دلگیر
 وفراوان نیان و پایشان زنجیر
 نسا چه ناکام دورگشا چه لاش
 بناوخت سیر فرشی قدرگماش
 گماهی [یا گماهی] سیرش بو و سیران گل
 یا بنیو و بوم بنیو و (رو گل)
 شیرین لیلیون سزده ویسی بو
 چون لیل رنگین بانگش قیسی بو

وله (۱۶۸)

یک گل دست ...
 آمان چه بهت یک گل دست
 کلافه سوز نمناک دست
 بین بچین آوات و دست
 ناز و عشق کرد شوق روی گلش
 غملا بهوا دست سنبلی
 چه عکس شوقش چه هوای نمین
 دو قوس قریش گفتن و چمین
 هر که هاستیدا
 دو قوس قریشان گرتن بویرا
 یا شا گل دست بهشتی صایه
 سای بال [افیش] بو

وله (۱۶۹)

نه ای گل غنچه بهار هاهمایه
 گل غنچه و سوسنی دست چمین صایه
 همای بلبلای نرووش نسالان
 مگرو یاره هزار دل تالان
 اگر بلبلای نرووش بوانو
 بلا نرزد قتل تالم مغانو
 وله

دیم چمین گلی ... (۱۵۱)

بقطاره دیم چمین گلی
 درون سر صدف تن بوته طلی
 زلف سوز تا تا بشویم جلی
 می چه صدف خانه
 بر درین هون لول جقه شاه
 قامت بارک سعای ترک تر
 شای سر لولا هون او دال ...
 هریند باد لیشان مگرو گزار
 هوناو چه صدف منگبو و وار
 دایم نروشان شیدا و مستی
 خاموشی صدف دست و دستنی

وله

(۱۵۴)

شاهد شایش نیانا چمین
 پوشا رنگ رنگ سارا و سر زین
 چمین چه گل کرد به بختان چمین
 سوز بلبلان چه ناو گلزاران
 سوچنا نیشتر بیو جفای خندان
 جام نرنگان هوای بو بهت
 شاه صینای تم ریزان کرد وشت
 صاف سر شتان
 اوردی بست نه دور پای سپی بطاد
 غنچه ...

طاف دیوانہ ...
طاف شیدا، عشق وصال دیوانہ
بسوز صدا، سازان ترانہ
سسانو کو کو مرواری دانہ
ہانہ جایدا باگہ رنگ نین
دلہ سوزانن او بدننگ سین

یوسف دارایی ..
جہ غزینہ، غم تمام دارایی
وردہ دل بکار ستم خدای
بی جہش بی نازین دیدہ ساری
سارای سرسام سارایت کردن
دراچی دولہ درد نہ پیوار ہردن
یہ ایسہ ایام زمانہ اندن
صوبت نمودن

گشت صوبت داران گرد بریان کہ ہم
ہینا ان نین بندہ شان و ہم
مکوشن وہ کس بہ هیچ زمانہ
ہال زن مزانو

ہال زانیو بدیو بخت تو ہالت
نضارو بکوبو چون نضالت
بی درد جہ مزانو جیش بتو آمان
جیش ہردن مہلات سارای سامان
ہمیم ہون باوکس بنای کاران
سرمایہ سودای دردہ دارانن
سارای بی تو سارا گردنہو

جہ گرمی میللت میلش سردنیو
ارصاحب وفان چہنیت تابہ سر
نامتہ زوبرو نمیو بہتر
لہر درد دوریش مدو آنلاری
خاصہ آثار ہر سنتہ (۱۰۱)

مولام لہر جہ درد ..
نوازش ناصیو پیر ...
باد آورد چہنہ ہناسان سرد
بی من بی بگویی ...
تہیای دردان بی درمان من
تاو تاو اسرین بی سامان من
بوسام و ماہنامہ ندوران نام

نام کچ کروری جہرغ مینا
الطان تختہ جھانی
قدیم دردہ دار دور جہ دردانی
بی آزارش سارای بیغت
جہ حجب جہ کوی کمانہ کوی مینا
او جہ من بترہ پر موج کھونہ
سوداش سرمایی لیل و صبح
غرغشتنت آودالان ولیل
بی ...

ار نہو کشش جہ کوی روس
کہ کوشش مہو بکلیہ ستوہ
بہ دو کورہ گرم پیرہ سوزانہ
جوش دل خجاشل گر فروزانہ
ورنہ یک آبریلیش چہ
او ہر دست لالت سفتہ ہای
آخ آمان جی قینہ وقارہ
جہ نگاہ ناواک پر لنجولا
آخ آمان جی نقش بہ
جی نگاہ ناواک ...

آخ آمان جی دیدو راہ
جی نامہ مرگان زوخ بی اند
آخ آمان جی دستیرا
جی نگاہ ناواک ستم خیرانہ

یوسری چه روی روشهای بساط

بریشات نیای محشر لطافات

(۱۰۸)

رفیق ما همی منزلت نه آویسیم

سی چون ماهیان درون سیاویسیم [

این قدر که داخل پراکنیز است در اصل کتاب

در کار صحافی رفته بود، من به تصور خودم

گفتم چینی است و نوشتیم. این قطعه هم

که (وله) در مقدمه امی نیست و در تحت

در آخر ما قبلی نبود، من به تصور

خویش به قطعاً متعاش دانستم. بجز

باشنا شنیا بودانیو هم شغفت

جو دانم دانسیو خیر گران و بخت

ورنه جو که تیش هیران چین نیست

بکوی روی اسیران فیشتر

تا وقتی طاهر دور ماری بو

خج هم لام دافان، طویل شادی بو

وله

مولام سنگ نین

دل چون نسوچو هلا

ارصد که خارن درمی تیش سین

دارو چه شارن عطار نین

سول اسریم آسیتان بهون

نالی درن پیش سفتن درون

تیم بخرود خزان بمرز

تمام حال ویش پری گردان هرز

برسام به عیشت ای زردی لرزان

نات میوم بخار جیای تیزان

زایتم من و تو هر دو بهستان

زیستی یک زاین مار گنمان

.....

باشنا من بدوم امه نزاران

وله ۱۱۴

هم دوره ای

روم نو وطن بی امان ...

دیم لا چین طرد طوطای

بعزم شکار پرواز بایی

بدر بند لولای بست بی

داوش و مرغان دلا و ستم بی

ایم دور پرواز پروبال زبون

او تازه و گل های چنگ ...

صریح دل او دانه آلاله

غافل بی لاجمک بوم چینیش نالا

دل بند خدیش نه جستم بهستان

تای با سر صنگ لاجمان

دل بشق حق چه سرگردان

موسه جامه گروی بی دربار

یکی جوانه نیشان هالا

پیوستن تا

جامان بیچین تو لیلای با من

نار صدف بوتی ...

گشتن چه کنار بیابان دردموه

خاست قصد قتل دلالان گروه

ریزنا ریزه صندک و دامان

چون پرشتنگ نور بارگه ایمان

دل بی او پرشتنگ بی بصد باره

خمشوش چه دست و نثارو هاره

.....

شخصی هم بیواریشای پرده وه

چیش میو کرم کار بدسته آسان

زیبنده زینت ...

روزی چه پرشتنگ پری خضای

دی پری ملهم نام زنگاری

جایم هر سیرت اجل نوردم
سزردم و خفاک روضه از دردم
گیر شوم بیست ایش زلم دل
یا که خاموشان بدین بمنزل
بیهوش بولم من هر ویل تو
ویل بودلا ... ارگیل قوم

ولم ۱۱۶

یاران کون دلبر
کون حبر آرام ، کون دل ، کون دلبر
کون سیمای زلفان پر چین چنبر
کون پریشانگ شوق ستاره صحر
کون ضالان بخشی مشک ناف ریزن
کون شیم نگای ناز آهوی بر ریزن
کون زلف لبوه لبویای لوللو
کون سر بند جفت لبویای نهاد
کون مودای مژگان الماس قاتل
کون ریزه رازان شقای درو دل
... کون ...

شک لبان وارو زنگایم (زنده گانیم) کون

ولم ۱۱۸

مولام بییم هالی ...
مولام دور به تو بییم یاوو ...
سایه عمر یاوان بالای
دل بی بیکسای سوسینه عالی
معلم هر دایم از مروت ارستون
چون قبله نما روم شروی اون
ضیال خالای خام سندن به دل
دل برده ضیال وسنت و روی گل
مولام تو مولای به گشت مولانی
هستم هر بقون مولای اولانی
دل پر روانه بجفت اید مگرو وقت
بوضو مان یایر سوهین عر [شق]
(ترم شوه بیفت لرنگه ترجم)
از دردم بی تو موشی دوی
ورسنه دل ...

چراغ کس بی کس ...
چی رنگ کی کیه ان هفاکش بی کس
واجبی تو گر چی ، فرنگ نام ، چرکی
انصاف انصاف ، قبله وسن و س
... کاغزی تو
ارصد کاغزی با تا ماییت بو

زلفاش زنده شیخ صفتان
ضالان مژگان ...
دل چه روی مروه منور و نه خت
ولایه تویم کار چیهوتی وصیت
کفن و زلف تو و رازانی
اوسانم قولی قبرم با رانی
بی نوبر

هم کس بی بنو ضرور
مولام ... ستاره ماوا
چشم مای دو هفت مکدری داوا
صخره ستاره شوق فور بیزن
بنیم نگاشی نه اکم قیامت بنیزن
نیب خدای با هم بی طور کردن بییش
بیزاران ...

ولم ۱۱۷

ایران بی دنیا
سیو چونه کرو وفا بی دنیا
مغضه مدرسه ۱۳۵۵

۱۱۷ x x ولم
چراغ سزردم

عرضه، تالیان چه دوری شیرین
عرضه گر و یاران نوازان دورین
واهم هر چند تن دور به لالتان
همای دل صمیم خاک ملتانی
یادمان چه دل جامی زینده گین
همای دل نای یایم بنده گین
ولم (۱۴۹)

شمال و یاران زیند زاهن دور
عرضه هلال درده بر بر ضرور
..... (آ) مستانه یاران
رضایه عاشقی ماله هوره یاران
ناری فراوان بدیده شایز
بکره، جوئی عرضه ..
شکایات شوق بزوان لال
حالوم که چه لای یاران به ملال
واهم شکسته هجراتی بی سلام
سرگشته می هجراتی جرف بی آرام
زده زانسان دور دور نواز
منزله چه اربد هول بی هادون
بار بیجا به بزن تخیم، ساواوه
ضخه، ت وایش مل شلواوه
جلی، داجین خال شور ووزان
چمیرش صاحب داغ قیاص داغ نوزاد
و... سی لال قطره درویدان
جا برد نه پرده زایف می نوزان
...

یینه سوزنه روی چین یاواوه
سندلان سوز زلف چنبرینان
دور بستن ..
فضلیون ایمو بلبلان هر شو
هند فرسخ دوریم چه منزگهای او
.....

بیدی بگرویم بفرات برز
هنجی کی مدو آفره وانا ده
حالوم که چه لای یاران بزاری
واهم رویان هون شوق و تازی
بدست هجراتی گرفتار اینهم
دور چه خاک یایم زیند یا اینهم
قدر و صلتان نوازانان
هجراتی روی تالی بی نوازانان
.....

آواره ک نلا .. تنجوتنمان
شکران انجم وقت صبح و شام
شم و نوازان بی ..
تا که آخر هجراتی شوم ناشنخت
شما نایمان جفا بی نام سخت
کرم چون موج یاران دورین
دیده دل بدین دیده تان نوزین
ولم (۱۴۶)

شمال دور گفته سیاهاروایم
پرگشته زاهن دل ناواروایم
ضخه که سب سر عرضه در نوازان
جفا بی نام سخت روی نبرد مان
بندگی بنده گترین چه خاک
عرضه که و یاران به دیده خنک
هر چند دوری چه مستانه یاران
همای بو بنده بنده میان داران
..... دارو امید
بنگیش نبوی بر رویند بید
ولم (۱۴۸)

شکایات درد مجوری
شکایات شوق زما (نه دوری)
آواره وطن چه لای نازداران

تا و آفرین بود را بخامان
مردن بود با وصل دلبر کامان
(۱۲۲)

سوزید بسوسنی و شوش و ش
بر میوه نه پای تخت و وفز سخت
که لایق شهبان جمالوش چمن
که پیل مگرو بخناوشین
... .. کلاوه

گلک صحرایا ، و هار آموه
سنبل بزنجیر زلف شاهوه
دلبر درویشان کرد به راهوه
بلبل بناله سحرینز باغ
آورید هم درون زوغ آلودی آغ
دست آمانت و درامان گل
خار بیگنا بنوغافل ...

که باد مگرویش پیل چپیل و لاور
شویه او سوسنه ها بو دیده و
بو گونای گول رنگ ...

یا شاد وقت وصل دلبران آمان
نقشان به دست بی دلان دلمان
و نوشبو میوه جبول و هارن
بر میوه نه پای چنارن

بیرزا بویس نه سای کردا
بخشی پرکندهن بسر اندر دا
هوه زلف یاران صاف سر آویز
مگیدو بدود صوفاه شب خیز

سوازی سر نه پنج دست ناز شوم
بخناوش نم خاوش امان
صوبه بهم روز فرضی خمان
باد بویش ماورد به سر زین دا

گم گمرو و لولین هوه زلف خمانک
مگر باد مگرویش تا تا جام هوه تاک
بر میوه چه تاف بر نه خمان
شمال مانشوش چون زلف یاران

بند ماچو و بان لویه عشق چندان
... .. بو عالهوه
بو گونای گول رنگ بوم لالوه
نرنگ بو نیوساق سوز و حکم نرزه

شویه بیرزا ها بو زلفوه
بوزنجیر عدک دست طلفوه
... ..
نه دور رحمان هوه نه یاسمین
دست ریخ شیرین چمین قرص نر
فخاص کو خاطر ...

شوان بشوش خالدهو چلی (چلا)
بهم نر میوه چون حقی طی (رلا)
چنی باد صبح بالا عشانو
سگوشن بشوق آفتاب مائو

محمد رو چون بال سونه سر آویز
نیموی او بو لاله ها بو بالوه
بو شویه شیرین سره والاوه
هناوه چنانه و ندهوه بلبل

تن لرنان بچور باد سب طرفان
پیشرو قوشن شوق شکوفان
صنوه او رنگ

وی پی هاهمدری چوله من داغ
هر نوزغ بدک هر داغ

ناله ماگرنا چشمه بلبلان

ایم بی باستان و اوان بی گلان
... .. بی گل
نریافه بی بی نوهار بی گل
هرتا چاخ فصل نوهار سیا
ننگ سالهسان نه چین ...
در دینان بی سیرش کوفه باخان
آخسان صبر به داخای دافان
مردو کی نینه غیر به من فیتر
هر دم درد یار ونش دویشت تر
هر من دردینم منبع تاخاری
مردی مناکام بی سالی مخاری
بی گشت درده به درده خنک
گمان تسلیم کرد غلطای بیم نه خاک

۱۶۸

..... چنور چشمه گل
غنم رای وصال توستانه نزل
چنور بی سرکوه دوش بی شمس
گل بی گلستان وهم بینم هم
بک یات چشمه هم عاجلستان
خیال وصال تو سود (اشانین)
واتحاش در دین بنده فلاخ
توصایب هالی هم هاله نانی
چون هالی زاننی بکرو کاری
بیای بی بوصل اولر بارک
چاخ یا هر بیم بستن به رسته
بی رسته رسته بز کار بستن
هر بیم یا آورد چون خاک اران
هر یک دلبر وی بچم صداران
چنور بی زلفت و شوهالشن

گل بی جبینت و سوهو چون شم
بی دوریت نشتن نیشی خارخ
صاعب مای نی بلند لویایت
با وایم گیمان هر یک ...

۱۶۷

یاوان و دیم امسال نوهار
چون درونست سیا ...
بشو و چینی گولان بستن جسم
توانم نین وینوشان بیم
ار کیو واپو ایشا غنم گل
نیم رود آهم بر شو بی دل
یانی ها چه غم تمام داسانان
نیش خار بچور جگرش خارانی
ولدا هو نوزخیز غنم ساوایی
بی و شوش ساوای سپندر آولایی
بی سبب ستر بیگاییش لالی
و زلف اول درم کین کلاف
واته پیش منیج بوم چون اونر لاف
ولک او چینه چینه سرتا کلفن
..... یعنی چون غنبر بی
دهن شکسته بار سرف
تومز مای شمال چاروی زلف رسته
مژنو ویشن چیه ...
با عاب فاسن ز دل مبرو
بی خانم دهانش شکت مکر
چه بی بیگای لاف پهای بی نوزو
ههای دهانش نشتن بی هودو
وله (۹۶)
چراغی هگرم
چراغ صد پاران بی تو هگرم

به دین می پریشانگ کوره کر نر

والم (۹۰)

هناسم ریزه گرساوروسیر

مولام نزلان

خدا می کرده کار بام

چیته کروجه دست هوال نزلان

ضیاله کتتم ماورویت بام

بدیه به چند طرح جفا نمانان

فریبیت نرو بویت نزلانی

کی به سوراچی گل میکیمانان

اوسر جورما خجل بمانی

گلکی پرورده رضوان تاوا بو

چراغی چه دوریت خدا مرگم دا

لایق مانه آوا بو

ضیالت چوه کانز

تاگو ماوا شان به کم لاره بو

.....

حرگ شان به تیخ باره باره بو

شاد کرو بشوق موت چرام

سهرانگم همن خهاطه خاوان

سوز چه سوز من فته نار باینه

سندگ خار هزار سگرین ناولک

درد چه چه در ...

صفا سهند سوز مینای

والم (۹۱)

بدیه گوران مدو مینای

باد هر جای ..

توله مینان تمام ساوا

باد به مکان هرا [آن نه جای]

چون طرح روضه جنت الماوا

تو هو دریدر وینم گدای

.....

کی نیستی وخت مرتبه شای

گردان سیران سیر سیراوان

کی بنم بام ساز زلف مشک پرور

مدرائی ندره چه صفا

چون تو پرورده سارا [دوست و در]

بادیان فرشی ..

نه حیض بام ساز زلف مشک اندام

ناف بریزه موج مرهاریوه

تاشاشی مانی سرتاوسم

قطره مینگو بزاراریوه

من جبرانی غم زده می دران

میو به نغمه سوز صفاوه

چون گردنای ویاک سرگردان

به غم طواف مرخداوه

[نیم صرعه ناتا واره]

.....

نه بخاید یکساته مدرکم

صوبه پابند باره مزاهی

نه هو یکبار وین گریه سارم

من بار ملامت

گناه غم تنجه صاوا تو من

من زامت کیش بوسری وقایه

تکای وصلت ندره من

سوان روی مایی یا سالی

بدیه و گردنت گردن گردان

هر بتو یاور کتر ملامتی

[نوده کی تره نه نوم ساره]

من سرو مال و دین

مگر خداوند حکیم نزد باز

مال جاگان بران سر فاک نزه

نزد غیر و

.....

زامنان مالی ..

دور چه زامنان یاران فلانی

دروغ جوشی دا دل بر در نالی

گرد روی زردم بزخانو صالی

اوسا که ملو شو گیانم

میوه مدو پیش زیانم

سر با دور نیو چه جرم سانی

تا با آهم نیو سوزان دلا ..

(۸۹)

چراغ ار سانی دور گنو چه تو

خنال چون نشتر دل یکاونو

تخانو شلا (شلا) بوینو اد رو

دل و دیدم سیل زوف میاونو

دیوم بینای پیش تخانو

پرو بال ندور ط ..

مولام ضرکی گل به گل آورد

سه لدا (شلا) ..

(۷۶)

چراغ امان ..

آمانت فرض امان صد امان

وصیتم ابرین دستم بود امان

هاوسن محکم کوم (سول) خلعان

یارب جام چه تا یکی نوشو

تا کی نه جیل لوزنگم خم پوسنو

تا کی چون کوره ی آیر کیوشو

تا کی هتکم بر سیاتم بو

تا کی هیچ دل خزنه یی خم ای

تا کی گردول به ستیزه بو

تا کی میزه هبرگ بریزه بریزه بو

یاران رای طواف ..

روی دل گردش غم مای طواف

ندش تمام شوق کیلا تاف به قاف

بی کعبه مقصود روزه نور عاف

... کیلا چه کور سر به پا کرده

ضار جور نه سخت سینه جا

چینه طی گر دولان شوان بی

بارگیش سینت (.....)

چینه چه کلبا چینه چه خانة

چینه چه بیخانه ..

ویش مجرد کرد بی مقصود چه

تا هفت طبقه زین کردش

صدی وینا پرد

کیلا هفت گز دورن

هر چی موجودی چه کان عد

دل مراد خدیش نیاتم

آخر یفد کیلا ندیش چه جاهی

بی دایو بی رین مقصودش

.....

.....

... به بی بخت خسته گفته ورته

شو تا ورو چه در عشق نتر

ته ماشایش کرد یاریش

چه لای ویش ..

وینا پروانه وفا

پری وصل دوست بگیرد جفا

تا لایر عشق دل نشو زو

کی سکت مبو، دوست چون

دیده نه لایر ویندی پروانار

تا چه طائفه بجنو آن ..

اصول حضرت غفره ، دیده پر خطا

وله (۱۷۸)

ایرایی رویل ، ناله عشق منا

نام دار دردان

حقیقو نیم شو خامو جو تزدادو

من کون کونته نام دار دردان

نزد دیده ویش سرینو چه خاد

مگلام دین پرفر ویل سرگردان

x (۱۸۲)

بتر سرگردان خزانان کردان

لکه کسین شیرت و دینین چاو فزون باری دین

زرد (۱۸۵)

نرو دهنانی نوکت و و راد و قول و سر ساری دین

تا مجاز نین حقیق نمبو

بانگ بکن برید دین ایان هر کور شو و لکها

ی مجاز حقیق حقیق نمبو

و اعین و موافق نه نازن برین شکاری دین

x (۱۸۵)

هر کس ابرو دینین چاو فزون بدر دین

... عجز نمانا

او دنان نکت و قول اسرار دین

ایمان چینی کفر نه یکبار مانا

بانگ بکن برید غرابانی مگر او حل لکها

x (۱۸۷)

واعظ و مفتی نزلان بیت اشهر دین

آمانت آمان شایانین

از که ایر سرفخی خلق نه مستی باره

... لوانت

کس نرانی دی سری الا مگر یار دین

ایم بار خم بی جسته زویر

غیک چاک کرد باسار د عشق میوه دار

... شیمان بدین ..

باز طوی یا دین شایخ دوان دار دین

وله (۱۷۹)

برخ شنجانی بهار نیوشونه ناکا فوی

شس الدین گریا

و کوی سینی و لکها ای بانگ بهادری دین

دل ای شو چون شم تا برو گریا

ی بشو قف گوت دیوانه گرمسای تو

دیدم جستن دی بند پریش غزیا

میداعانت که فراق هر دو رشمار دین

اسرم تمام بی ، چه دل هون بریا

عبودیتخانه هر دو مان له اسرارین لطل

دل سفت چه شس لایه آیردا

سر دین روی بنا بون دار و دیار دین

ویند قول ..

یانی شولن گر لای لا و احبات

تا که قدیم با ننگ سب صلابت

جسته من اید بی تا وقت همتاو

دل آیر داران ، دیده وارن آو

شس ارمین ای شو عاجلام

بروانه دلت سفت بگرام

(ه بیت خط سرف ، محکوک شده)

(در صفحہ ۱۷۷ و ۱۷۷)

نمبروزتان پیروزی

۶/۷۰
۱۹۹۶

بای نازیز و خوتی دیت کاک شه نوه ری سولتانی

پوزمان باشی

باشی مری سلاو ده ستاگو شین و هو ال یرسی و خواستی
 نادانی کاصدانی بو خوتن و خیزان و مخالفان ، و او ای لیسو و درن
 شه کرم که له ناردنی شه و کمان بنک ایشدا جاده یه ایت دو اکوتیم .
 ختمای خوتن شه بود . سینه و کاک بو و سنه گرتنه و نه شه شیمان
 له دوشی به دلاوه دن زنگا کوشی له کت شیمان که دانه بو و تا به
 هره بره و بود و سینه بیلم . ده سغوب که تسی نه که برایه
 ده ره وه ، بو یه که بوو ههوه جازن به حاجی شه لوه بو
 ماهه یه کی دو ور پرسی بیلم و برهوش هه زندگیا له لیسو سگ و و
 و ا به دوو نوشه بیم ناردی . تو سینه کیان روو نووسی
 ده سغوب که و ، که و شیمان ختمه سر شهوه نوو سینی
 کوردی نوی . و ا خوتوی و تا ریکیشم بو ناردی که بر او دو ستم
 شینج عطف قدره دانگی له سر شه و ده سغوب و نوو سینه
 له دوو لایه یه یاک کورته سی معلقو مانه که تم بو نوو سوسی . شه و
 دوو لایه رو که می تریشی نیوه و نانه و او سی شه بند یار شه عریکه
 که بوم شه خوتن اوده شه وه .
 بیشتر جاده روانم که که لیستی شه نم نیه اوه هم مانگا دار بلکی .
 بر او دگوشنت : هم

۳ یاوقنان میوه دل عایم بماند گیس (۲۹)

دای
بر آگنده برخت هم عاوی ایران
بایم بند گیس

صبره ت بدو به سر دراز نام
درایم با بخت و جهم
گر و شنیدی کارا درای می گشت
ی شونه گر لای دوات
چینی من نیدی تا وقت صبره لای هتاو
دل تا هیر دراز ، ریدو (در بر آو)
برق صبره لای با شون و دتر
گر عورت چون نوبه صبره لای هزار سال
تا یار درین عاقبت بر آو
که بر کسی بی تا بهت و کردی جیدو چه
چون به هیر واران گو چه بر دران برد
هری گزایان بدل خوسره وانی
حافظ شان بیسی رک زود و صبان تانی
هر که کسی چه دزد نه دارو چه خبر
هر رانم به سر درای بی جسته می ختم
برستی دارو می دزد حق نه رستی می ختم
سبیم نه خیالان سیر دنیام کرد
واتم خورده نیوی گئی صاحب دزد
صبره لای بریزی خاک (در بانیش)
با (وروی ...
چه زه ردی ره ننگ چه بی باره رد
مایه هور گرتن شهران زه رد
وه خستی نه و سهیل نه خستی ...
شیرانم وهی دوست ...
تا رو ویندی بیم (ویندی بیم) بیم شهران زار
دور صغای خالی خار

ای دیدی بیخود ام تینا بی
اصول بیایه ایران گریا
ای تن سقیم صبره لای بیوه
ای جگر ایران هاجم ...
تا شتر - یا سیرک یا کول ایران

تور چه بیکی ده دریش بی حصارانی
خار جنگ نامت بیخه و بیانی
به رسم هوی خبران به ناک (بیم) ورنی
تا به هور به صبره لای قتره انزان
می چه دیده سبیل هور و ناهو برتران
بگای نردم بران نسیم
آسی دور و کور بی خان کوزنات (و ختم)